

Beslutsunderlag

Styrelsen 2024-12-05

Telefon: [031 73 84](tel:0317384)

Handläggare: Mikael Sandström

Mejladress: mikael.sandstrom@gryaab.se

10-årig investeringsprognos 2026 - 2035

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

1. Investeringsrapporten ”10-årig investeringsprognos 2025 - 2035” godkänns och skickas till stadsledningskontoret i Göteborg och övriga delägarkommuner.

Sammanfattning

Av Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll följer att bolaget ska utarbeta budget med utgångspunkt från Kommunfullmäktige i Göteborgs budgetbeslut, reglementen och ägardirektiv/bolagsordning samt andra styrande dokument.

Bolaget ska även i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten inkomma till stadsledningskontoret med flerårsplan på investerings- och lånenivå som underlag till kommunfullmäktiges beslut i budget. Inrapporteringen består av två delar, en rapport (bilaga 1) och en excelmatris som ligger som bilaga till själva rapporten.

Investeringsprognosen beskriver den förväntade ekonomiska utvecklingen de kommande tio åren efter budgetåret 2025. Prognosen redovisar en framtida avskrivningsgrundande investeringsnivå på 8 188 mkr i 2024 års penningvärde, varav reinvesteringarna utgör 461 mkr. Investeringsvolymerna förväntas öka stadigt under perioden och upplåningsbehoven likaså. Under perioden 2026 till 2029 är det främst nyinvesteringarna i dykarledning under Mölndalsån, den nya pumpstationen som är en del av Projekt Nya Rya som utgör huvuddelen av investeringsvolymerna. Från

2030 tar kapacitetsutbyggnaden av Nya Rya ordentlig fart med årliga investeringsvolymerna på ca 700 mkr per år. Nyinvesteringarna i Nya Rya fortsätter efter denna 10 åriga prognosperiod fram till år 2036 då den nya anläggningen tas i bruk.

Mellan åren 2026 till 2030 ökar upplåningsvolymen från ca 400 mkr per år till drygt 600 mkr per år. Därefter fortsätter produktionsfasen för Nya Rya och upplåningsbehoven ökar till drygt 750 mkr per år fram till färdigställandet år 2036. Delägarnas kapitaltillskott som utgör 10 % av finansieringen av Nya Rya investeringsvolym beräknas betalas in jämnt under åren 2029 – 2031. Ett formellt beslut kring när inbetalningarna ska ske fattas i samband med investeringsbeslutet för Rya 2. Beloppet som beräknas uppgå till ca 850 mkr kommer att förstärka Gryaab:s fria egna kapital och direkt reducera bolagets upplåningsbehov.

Som ett resultat av att Nya Ryas förstudie snart är genomförd och kännedomen om vad som ska byggas är betydligt högre än tidigare, har de bedömda investeringsvolymerna justerats upp. Utöver det har också utgifter för kommande läkemedelsrening samt slamhantering inkluderats. För den aktuella perioden 2026 - 2035 uppgår investeringsvolymerna till 7,5 mkr i 2024 års penningvärde. Någon indexuppräknings görs ännu inte på investeringsvolymerna då bedömningarna fortfarande är mycket osäkra. Investeringen i att bygga om biobäddarna ingår inte i kalkylerna.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Gryaab:s prognosticerade investeringsvolymerna och därtill ökande upplåningsbehov får en direkt konsekvens för bolagets driftsekonomi och behovet av ökade avgiftsuttag. Från en i nuläget blygsam årlig investeringsvolym kommer, i takt med att en ny pumpstation produceras och program Nya Rya tar fart, investeringsvolymerna och upplåningsvolymerna att stadigt öka.

Nödvändiga kostnader

Gryaab får enligt lagen om allmänna vattentjänster endast ta ut avgifter för kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva va-anläggningen.

Investeringarna som redovisas i ärendet är erforderliga för att ordna och driva anläggningen. Kostnaderna som investeringarna leder till bedöms därför som nödvändiga enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Bedömning ur ekologisk dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Gryaab har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Samverkan

Ärendet har behandlats på lokalt samverkansgruppsmöte den 28 november 2024.

Ärendet har även samverkats inom Gryaabs Tekniska och Ekonomiska delegation den 28 november 2024.

Bilagor

1. Investeringsrapporten ”10-årig investeringsprognos 2025 – 2035”

Ärendet

Ärendet avser en rapport som beskriver Gryaab's tio-åriga investeringsprognos samt bedömda upplåningsvolymerna för perioden 2025 - 2035.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Av Göteborgs Stads riktlinje för styrning, uppföljning och kontroll följer att bolaget ska utarbeta budget med utgångspunkt från Kommunfullmäktige i Göteborgs budgetbeslut, reglementen och ägardirektiv/bolagsordning samt andra styrande dokument.

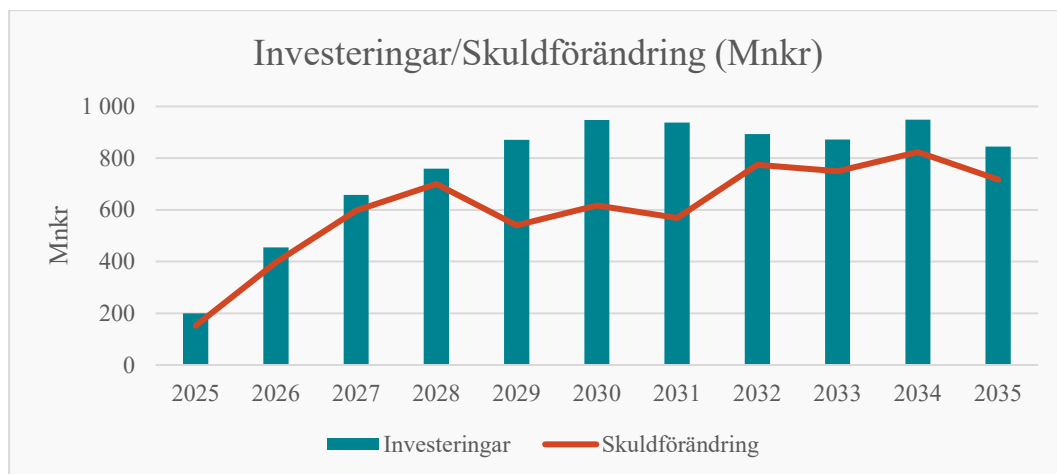
Bolaget ska även i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten inkomma till stadsledningskontoret med flerårsprognoser för investerings- och lånenivåer som underlag till kommunfullmäktiges beslut i budget. Inrapporteringen består av två delar, en rapport (bilaga 1) och en excelmatris som ligger som bilaga till rapporten. Rapporten ska styrelsebehandlas och rapporteras in senast den 31 december 2024.

Investeringsprognosen beskriver de förväntade investeringsbehoven de kommande tio åren efter budgetåret 2025 samt i vilken utsträckning dessa behov behöver finansieras med lånade medel. Utvecklingen bygger på en serie antaganden vilket måste tas i beaktande vid analyser och slutsatser.

Investeringsprognos 2026 - 2035

Prognosen för perioden 2026 - 2035 redovisar en framtida avskrivningsgrundande investeringsnivå på 8 188 mkr, varav reinvesteringarna uppgår till 461 mkr.

Utgifterna som anges i prognosen är angivna i 2024 års penningvärde. Av grafen nedan framgår prognosen för periodens årliga investeringsvolymerna samt hur dessa påverkar skuldförändringen.



Nya Rya

Bakgrund

Arbetet med utredningar av en utbyggnad av Ryaverket drivs inom programmet Nya Rya som startades upp i början av 2021. Ett antal olika delutredningar ingår och bedrivs parallellt för att ett samlat resultat av förstudien ska kunna redovisas i slutet av 2024. Arbetet med att ta fram en finansieringsmodell färdigställdes under 2022. Inriktningsbeslut gällande kapacitetsutveckling av Ryaverket och dess finansieringsmodell fattades under 2022. Alla delägarkommuners kommunfullmäktige har tagit ställning till inriktningsbeslutet. Under 2023 färdigställdes strategi för ansökan nytt miljötilstånd. Ansökan om nytt miljötilstånd lämnades in i maj 2024. Målet är att ansökan för ett nytt miljötilstånd ska ha vunnit laga kraft 2026. Utredningarna kring utbyggnaden av Ryaverket ska 2027 nått så långt att en programhandling med nya reningsprocesser, fysisk utformning och beskrivning av miljökonsekvenser kan redovisas. I programhandlingen ska ingå en genomförandeplan som inkluderar tidplan, organisation, kostnadskalkyl och underlag för fortsatt projektering, extern tid.

Under 2025 påbörjas projektering av nya anläggningsdelar och hur dessa ska integreras med befintligt reningsverk. Projekteringen bedöms pågå i flera delprojekt under 2025 till 2028 och byggnation av nya anläggningsdelar beräknas starta 2026 för att pågå fram till driftsättning 2036.

Nya Ryas totala beräknade investeringsvolym utifrån de delar som omfattats av förstudien, bedöms i nuläget till ca 7,3 mdkr i 2024 års penningvärde, och förväntas tas i bruk 2036. Den tidigare, mycket osäkra, uppskattningen av Nya Rya

investeringsvolym angavs 2019 inom intervallet 4 – 6 miljarder kronor. En indexuppräkning med hjälp av byggkostnadsindex ger att de tidigare angivna volymerna motsvarar ett intervall om 5,5 – 8,3 miljarder kronor i 2024 års penningvärde. Utöver förstudien har också investeringar för läkemedelsrening samt förbättrad slamhantering kostnadsuppskattats och inkluderats i omfattningen av Nya Rya. Den samlade uppskattade investeringsvolymen uppgår därmed i nuläget till ca 8,5 miljarder kronor i 2024 års penningvärde.

Nya Rya – investeringsvolym 2026 - 2035

Delar av programmets utredningar kommer inte vara klara under 2024 och behöver fortsätta under 2025 till 2027 för att fastställa omfattning av programmets olika projekt. I slutet av 2024 och inledningen av 2025 kommer de viktigaste valen kopplat till den övergripande designen vara gjorda. Investeringsbeslutet för genomförande av Nya Rya planeras kunna tas 2027. Investeringsbeslut för delprojekt pumpstation IN planeras kunna tas 2025. Mellan 2025 till och med 2027 genomförs förprojekteringen och delinvesteringsbeslut tas vid behov. För investeringsperioden 2026 - 2035 beräknas investeringsprognosen för programmet uppgå till 7 481 mkr, och fördelar sig årsvis enligt tabellen nedan.

Skuldutveckling

Under prognosperioden 2026 - 2035 väntas lånebehovet uppgå till 6,5 mdkr. Den nya perioden inkluderar år 2036 vilket innebär ytterligare ett år av höga investeringsvolym från Nya Rya. De successivt ökande investeringsvolymerna driver på lånebehovet vilket når sin topp under åren 2030-2035.

Upplåningsvolymen ökar från att gå från ca 150 mkr år 2025 till att år 2028 uppgå till ca 700 mkr. Därefter tar produktionsfasen för Nya Rya vid men upplåningsbehoven bromsas tillfälligt upp av kapitaltillskottet från Gryaab delägare som antas inbetalas under åren 2029 - 2031. Delägarnas delfinansiering reducerar upplåningsbehoven med motsvarande 285 mkr per år under denna period. Under perioden 2032 till och med 2035 bedöms den årliga upplåningsvolymen ligga runt 750 mkr.

Förändringar från förra årets prognos

Den största förändringen i kalkylerna jämfört med föregående år är att investeringsvolymerna för Nya rya justerats upp och så även upplåningsbehoven. Utifrån det har också kapitaltillskottet justerats. Tillskottet som ska utgöra 10% av investeringsbeloppet motsvarar, utifrån den bedömda investeringsvolymen 850 mkr. Kapitaltillskottet förstärker Gryaab's fria egna kapital och reducerar upplåningsbehovet.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Bolaget ska även i enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten inkomma till stadsledningskontoret med flerårsprognos för investerings- och lånebehov som underlag till kommunfullmäktiges beslut i budget. Av rapporten framgår att ärendet ska behandlas av styrelsen. Gryaab bedömer därför inte att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt. Bedömningen har gjorts med utgångspunkt i vad som står angivet om frågor av principiell beskaffenhet i Gryaab's ägardirektiv, Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för ärendeberedning och Göteborgs Stads riktlinjer för styrning, uppföljning och kontroll.

Bolagets bedömning

Gryaab har tagit fram rapporten ”10-årig investeringsprognos 2025 - 2035”. Styrelsen föreslås godkänns godkänna rapporten och att den skickas till stadsledningskontoret i Göteborg och övriga delägarkommuner.



10-årig investeringsprognos 2025-2035

Gryaab AB

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	4
2	Sammanfattning	5
3	Processbeskrivning	6
4	Investeringsområden	7
5	Hållbarhetsdimensioner.....	9
6	Kapital -och driftskostnadskonsekvenser.....	10
7	Finansiella mål och lånevolym	11
7.1	Lånevolym	12
7.2	Soliditet.....	13
8	Förändringar från föregående år.....	14
9	Utmaningar och osäkerheter	15
10	Indexuppräknings	16

Bilagor

Bilaga 1: Investeringsvolym 2025-2035 SLK

Anvisning

I enlighet med Göteborgs Stads riktlinjer för finansverksamheten ska bolagen till stadsledningskontoret inkomma med flerårsplan på investerings- och lånenivå som underlag till kommunfullmäktiges beslut i budget. Inrapporteringen består av två delar, en excelmatris och denna rapport. Materialet ska vara styrelsebehandlat och datum för beslut anges i rapporten.

Fullständiga anvisningar samt excelmatris har mailats ut till den/de person/er hos bolaget som ansvarar för de långa investeringsprognoserna.

- Till denna rapport bifogas excelfilen "Investeringsvolym 2025 - 2035"
- Egna rubriker kan läggas till rapporten utifrån behov i enhetsanpassningen
- Egna diagram, bilder m.m. kan med fördel användas
- Övriga för ärendet relevanta bilagor kan bifogas till rapporten

Vid frågor kontakta malin.kaltin@stadshuset.goteborg.se

1 Bakgrund

Anvisning

Valfri

I enlighet med Göteborgs stads riktlinjer för finansverksamheten ska bolagen till stadsledningskontoret inkomma med flerårsplan på investerings- och lånenivå.

Syftet med den här rapporten är att redovisa Gryaabs 10 åriga investeringsprognos, upplåningsbehov samt effekter på driftsekonomi mellan 2025 till och med 2035. Beskrivningen omfattar elva år varav år 2025 avser kommande budgetår och 10-årsperioden 2026 till 2034 avser långtidsplanen.

2 Sammanfattning

Anvisning

Valfri

Kapacitetsutbyggnaden i Nya Rya överskuggar all annan investeringsverksamhet inom Gryaab för de kommande 12-13 åren. Nya Ryas totala beräknade investeringsvolym utifrån de delar som omfattats av förstudien, bedöms i nuläget till ca 7,3 mdkr i 2024 års penningvärde, och förväntas tas i bruk 2036. Utöver förstudien har också investeringar för läkemedelsrening samt utvecklad slamhantering kostnadsuppskattats och inkluderats i omfattningen av Nya Rya. Den samlade uppskattade investeringsvolymen uppgår därmed i nuläget till ca 8,5 miljarder kronor i 2024 års penningvärde.

Så här tidigt i projektet är det stora osäkerheter och kunskaperna kommer att öka fram till att ett investeringsbeslut ska fattas och projektering kan genomföras. När investeringsvolymerna är bättre underbyggda kommer också dessa att beräknas i ett löpande penningvärde för att bättre kunna återge den framtida kostnadsutvecklingen. Beräkningarna av framtida kostnader ska därför i detta läge betraktas som indikationer och inte sanningar.

Gryaab AB upprättar varje år en ekonomisk plan samt en investeringsprognos för nästkommande år och 10 år framöver. Syftet med underlagen är att ge Gryaab styrelse och ägare information om Gryaab framtida ekonomiska utveckling och en indikation på vilken avgift som kan vara aktuell att debitera ägarkommunerna under de närmaste åren. Den ekonomiska planen ingår som en del av Gryaab budget och revideras årligen i samband med budgetarbetet.

Investeringsvolymerna förväntas öka stadigt under perioden och upplåningsbehoven likaså. Under perioden 2025 till 2029 är det främst nyinvesteringarna i dykarledning under Mölndalsån och samt den nya pumpstationen som utgör huvuddelen av investeringsvolymerna. Därefter tar kapacitetsutbyggnaden av Nya Rya vid och fortsätter efter denna 10 åriga prognosperiod fram till år 2036.

Mellan åren 2026 till 2030 ökar upplåningsvolymen från ca 400 mkr per år till drygt 600 mkr per år. Därefter fortsätter produktionsfasen för Nya Rya och upplåningsbehoven ökar till drygt 750 mkr per år fram till färdigställandet år 2036. Delägarnas kapitaltillskott som utgör 10 % av finansieringen av Nya Rya investeringsvolym beräknas betalas in jämnt under åren 2029 – 2031. Ett formellt beslut kring när inbetalningarna ska ske fattas i samband med investeringsbeslutet för Rya 2. Beloppet som beräknas uppgå till ca 850 mkr kommer att förstärka Gryaab fria egna kapital och direkt reducera bolagets upplåningsbehov.

Avskrivningsvolymernas utveckling är blygsam då dessa speglar volymen ibruktagna tillgångar. Räntekostnaderna däremot ökar i takt med att kassaflödena blir negativa och finansieringen måste lösas genom ökad upplåning. Utöver ökad upplåning ökar räntekostnaderna som en effekt av högre räntenivåer.

3 Processbeskrivning

Anvisning

- En processbeskrivning som ligger till grund för urvalet av de investeringar som är upptagna i matrisen och hur man tänker kring prioriteringsordningen av dessa. Resonemanget avser nyinvesteringar såväl som reinvesteringar.
- En bedömning huruvida redovisade volymer för reinvesteringar och planerat underhåll medför att anläggningarnas värde och funktion bibehålls. Risker knutna till leveranssäkerhet och servicenivå?

Behov av investering eller utredning som kan leda till investering identifieras ur Gryaabs samlade underhållsplan samt Gryaabs riskbild med fokus på omvärldsanalys samt tekniska- och operativa risker. Identifierade projekt dokumenteras i en investeringsprognos som är ett underlag till Gryaabs årliga ekonomiska plan samt avdelningarnas verksamhetsplaner. Respektive avdelningschef ansvarar sen för att arbeten, uppdrag och projekt i verksamhetsplanerna utförs.

Inför budgetarbetet för nästkommande år ses investeringsprognosen över utifrån uppdaterad underhållsplan och riskanalyser. Detta arbete följer ett årshjul.

1. Maj- input
 - Respektive grupp/avdelning uppdaterar sin underhållsplan som i sin tur är länkad till Gryaabs samlade underhållsplan.
 - Gryaabs riskgrupp identifierar projekt som kan leda till investering utifrån genomförda riskanalyser.
 - Uppdaterad investeringsprognos arbetas in i Gryaabs ekonomiska plan
2. Juni- Urval
 - Tidplan och prioritering av identifierade projekt.
 - Tidplan och prioritering uppdateras av Gryaabs VD och berörda avdelningschefer.
3. Juni- Investeringsprognos
 - Investeringsprognos uppdateras utifrån justerad tidplan och omprioritering.
 - Prioritering görs utifrån effektmål, resursbehov, investeringsnivå, samordning mellan projekt.
4. Oktober- Budgetarbete
 - Investeringsprognos arbetas in i Gryaabs ekonomiska plan och respektive avdelnings verksamhetsplaner.
5. December- Styrelsebeslut
 - Styrelsen beslutar om investeringsprognosen.
 - Styrelsen beslutar om ekonomisk långtidsplan
6. December- Återkoppling styrelsebeslut
 - Gryaabs ledningsgrupp informeras om beslut att arbeta vidare med beslutad långtidsprognos inklusive eventuella förändringar.

4 Investeringsområden

Anvisning

- Beskrivning av de investeringsområden som redovisas i excelmatrisen och status för dessa.
- Separat redovisning av betydande investeringsprojekt som är beslutade/ska beslutas på kommunfullmäktigenivå, projekt som överstiger 250 mnkr i investeringsomsättning eller projekt som bedöms vara av annan principiell beskaffenhet.

Dykarledning Mölndalsån

Detaljprojektering är under avslut. Projektet syftar till att säkerställa tillräcklig kapacitet och redundans för avloppsvattentransport under Mölndalsån. Investeringsbeslut om byggnation har senarelagts och planeras nu kunna tas i början av 2025. Anledningen till förseningen är att beslut ännu inte har fattats om beslut om miljötillstånd av vattenverksamhet. Ytterligare ett delinvesteringsbeslut har fattats av Gryaabs styrelse om att genomföra mindre förberedande arbeten för att den totala tidplanen för projektet inte ska påverkas. När beslutet om att genomföra detaljprojekteringen togs bedömdes den totala kostnaden av projektet till ca 165 mkr. Sen det beslutet fattades har världsläget förändrats vilket påverkat både entreprenadindex och inflation. I kombination med att de geologiska förutsättningarna för att genomföra projektet har visat sig vara oerhört komplexa tyder kalkylen på en ekonomisk omfattning närmare 400 mkr.

Budget och prognos för projekteringen inklusive de utökade förberedande arbeten uppgår till 45 mkr.

Nya Rya

Förstudien avslutas till största delen under 2024. Under 2025 påbörjas projektering av nya anläggningsdelar och hur dessa ska integreras med befintligt reningsverk. Projekteringen bedöms pågå i flera delprojekt under 2025 till 2028 och byggnation av nya anläggningsdelar beräknas starta 2026 för att pågå fram till driftsättning 2036. Investeringsvolymen beräknas i nuläget till ca 8,5 miljarder kronor i 2024 års penningvärde.

Pumpstation IN

Investeringsbeslut för delprojekt pumpstation IN, som är en del av Nya Rya-programmet planeras kunna tas 2025.

Aktiv slam, luftning och omrörning

Aktiv slamanläggningen består av tre linjer med omväxlande luftade och oluftade zoner samt omrörning. Den mekaniska utrustningen börjar nå sin tekniska livslängd och behöver bytas ut. Genomförandefasen pågår och en av tre linjer är färdigställda. De två resterande linjerna genomförs 2025 respektive 2026, då vi endast kan ställa av en linje per år för att inte tappa för mycket reningskapacitet.

Kulvert – Hisingen

Dagens kulvert är ca 50 år gammal och består av sammanfogade cementringar. Flödet i denna passage är högt vilket medför att det är svårt att besiktiga kulverten och tunneldelarna. En förstudie planeras att påbörjas under 2025/2026 för att kunna

bedöma vilka åtgärder som behövs och till vilken kostnad.

Anvisning

Tabell med totala investeringsvolymen. Utfall för 2023, prognos för 2024 samt prognos för år 2025 – 2030. Vid större avvikelser mellan tidigare års utfall och framtida prognos önskas kommentar om detta.

Belopp i mnkr	Utfall/Prognos		Prognos					
	2023	2024 p3	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Investeringar	58	90	200	455	658	759	871	948

5 Hållbarhetsdimensioner

Anvisning

Redogör och analysera översiktligt hur prioriteringen av och ambitionen i investeringar i den långsiktiga investeringsplanen förhåller sig till stadens inriktning avseende den ekologiska och sociala dimensionen.

För det ekologiska perspektivet utgår bedömningen företrädevis från de tre målområdena och dess delmål avseende ”naturen”, ”klimatet” och ”människan” som framgår av [stadens miljö- och klimatprogram](#). En grov uppskattning kan också göras utifrån hur stor andel av ny- och reinvesteringar som förväntas uppfylla kriterierna i stadens [ramverk för gröna obligationer](#).

För den sociala dimensionen kan föregående års ”målområden” med grund i befintliga program och planer ge stöd som grund för bedömning av hur pågående och planerade investeringar bidrar till och ökar förutsättningar för att nå stadens eftersträvade utveckling. En viktig utgångspunkt för det sociala perspektivet är en jämlik fördelning och tillgång till de olika målområdena, där jämlikhetsbegreppet innefattar samtliga diskrimineringsgrunder samt det socioekonomiska perspektivet.

- Ökad/jämlik tillgång och tillgänglighet till samhällets resurser
- Ökad/jämlik folkhälsa
- Trygga fysiska livsmiljöer
- Tillgång till bostäder/minskad bostadssegregation
- Fler arbetstillfällen och främja näringslivets/besöksnäringens utveckling

Kommentera eventuella negativa konsekvenser på dimensionerna utifrån stadens mål och inriktningar.

Huvuddelen av Gryaabs projekt är definierade sen en lång tid tillbaka i Gryaabs ekonomiska långtidsprognos. Dessa projekt har låg påverkan på den långsiktiga utvecklingen av VA-avgiften. Utbyggnaden av Nya Rya har dock en stor påverkan.

De projekt som anges till hundra procent i den ekologiska dimensionen utgör underlag för stadens gröna obligationsupplåning.

6 Kapital -och driftskostnadskonsekvenser

Anvisning

Kommunfullmäktige har efterfrågat ett särskilt fokus avseende kapitalkostnader och därtill ökande driftskostnader utifrån ett hela-staden-perspektiv. I grunden handlar det dels om att skaffa sig ökad kontroll över kostnadsutvecklingen med anledning av kommande investeringar. Vidare att bedöma nytta och risker med kommande investeringar.

- Beskriv investeringarnas effekter på resultat, bedömningar av risker etc.

I händelse av kraftiga nivåförändringar i de redovisade volymerna mellan enskilda år bör dessa kommenteras särskilt.

Gryaabs verksamhetskostnader, vilket också inkluderar kapitalkostnaderna finansieras via de självkostnadsbaserade avgifter som delägarkommunerna debiteras och utgör ca 20 % av VA-taxan.

Räntekostnader

Den främsta kostnadsrisken i den långsiktiga investeringsprognosen är framförallt utvecklingen av de framtida räntenivåerna och dess påverkan på räntekostnaderna. Upplåningsbehoven som bolaget står inför i samband med utökningen av reningsverket Nya Rya kommer innebära ökande räntekostnaderna utifrån den 10-åriga investeringsprognosen. Räntekostnaderna kommer att öka i stadig takt från en nivå på ca 30 mkr år 2025 till 183 mkr år 2035. Utvecklingen hålls dock tillbaka utifrån det ovillkorade kapitaltillskott som delägarkommunerna förbundit sig att betala in till Gryaab. I prognosen beräknas detta betalas in jämnt under åren 2029-2031.

Då investeringsvolymen för Nya Ryas kapacitetsutbyggnad inte är beräknad finns en osäkerhet kring både räntekostnadernas omfattning men också kring vilka år dessa kommer att belasta resultaten. Detta gäller också för investeringen i den nya pumpstationen vars förprojektering pågår nu.

Avskrivningskostnader

Avskrivningskostnaderna stiger successivt från 73 mkr år 2025 till 130 mkr år 2035. År 2040 beräknas dom uppgå till ca 290 mkr. Den branta ökningen beror på ibruktagandet av den nya anläggningen.

Driftkostnadsutveckling

Gryaab bedömer inte att prognosens investeringsvolymerna kommer att medföra några betydande driftkostnadskonsekvenser under denna period till och med 2035. Tillkommande driftkostnader belastar ekonomin då den nya anläggningen tas i bruk 2036. Givetvis kommer färdigställandet av nyinvesteringarna att generera viss ökad energi- och materialåtgång men detta är blygsamt i jämförelse med vad färdigställandet av Nya Rya 2036 kommer att medföra när det gäller kapitalkostnader.

7 Finansiella mål och lånevolym

Anvisning

- Beskrivning av bolagets ekonomiska mål.

Gryaabs avloppsverksamhet lyder under lagen om allmänna vattentjänster. Enligt 30 § framgår att:

"Avgifterna får inte överskrida det som behövs för att täcka de kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva va-anläggningen".

Det innebär att Gryaab, trots att det är ett aktiebolag, inte får generera positiva resultat genom avgiftsuttag som överskrider dess självkostnader. Gryaab har dock en verksamhet utöver vattenreningen vars tjänster säljs på marknaden till marknadsmässiga prisnivåer. Det avser i nuläget försäljning av biogas och spillvärme vilket säljs till Göteborg Energi AB. Långsiktigt avser Gryaab att bredda portföljen av sidointäkter.

De positiva resultaten från denna sidoverksamhet kan bolaget reservera genom att, i enlighet med inkomstskattelagstiftningen, göra skattemässiga överavskrivningar. Överavskrivningarna disponeras i bolagets obeskattade reserver som i sin tur, tillsammans med ett blygsamt bundet eget kapital, utgör Gryaabs ekonomiska säkerhet/soliditet.

Genom att balansera avgiftsuttaget mot en tillräcklig ekonomisk stabilitet/soliditet, följer Gryaab ägardirektivets styrning, som i kapitel 2, paragraf 12 anger:

"Bolaget ska i sin ekonomiska planering tillse att låga avgifter går hand i hand med en tillfredställande soliditet".

Gryaab har i ärendet "Hemställan om ställningstagande avseende inriktningsbeslut gällande investering av kapacitetsutveckling av Ryaverket", definierat en tillräcklig soliditet som en soliditet på 10%.

Gryaabs styrelse fattade den 15 juni 2023 beslut om en ekonomisk strategi.

Gryaabs långsiktiga ekonomiska strategi innebär följande styrning:

- Gryaab ska över tid ha en soliditet runt 10 procent.
- Avgiftsuttaget från och med år 2024 styrs så att soliditeten tillåts sjunka ned till 3% år 2028 då delägarnas kapitaltillskott betalas.
- Delägarnas kapitaltillskott som betalas in under åren 2029 - 2031 medför att soliditeten stiger.
- Avgiftsuttaget styrs därefter så att soliditet faller och planar ut kring 10 % efter att investeringen i Nya Rya färdigställts.
- Soliditeten via obeskattade reserver ersätts därmed i huvudsak av ägarkapital (skattekollektivet) från och med inbetalningen av kapitaltillskottet.

Gryaabs långsiktiga ekonomiska mål är därför att ha en soliditet på ca 10 % över tid.

7.1 Lånevolym

Anvisning

- Kommentar till den skuldprognos man lämnat i excelmatrisen. I det fall lånevolymen påverkas av andra faktorer som inte har direkt koppling till de investeringar som finns med i prognosen önskas kommentar om detta. Det kan handla om planerade försäljningar, förvärv, säsongfluktuationer m.m.

Under den tioåriga prognosperioden (2026 - 2035) väntas lånebehovet öka med 6 484 mkr.

Upplåningsvolymen ökar från att gå från ca 397 mkr år 2026 till att år 2028 uppgå till 700 mkr. Därefter tar produktionsfasen för Nya Rya vid men upplåningsbehoven bromsas tillfälligt upp av kapitaltillskottet från Gryaabs delägare som antas inbetalas under åren 2029 - 2031. Delägarnas delfinansiering reducerar upplåningsbehoven med motsvarande 385 mkr per år under denna period. Från och med 2032 bedöms upplåningsvolymen stiga från ca 774 mkr till att år 2035 uppgå till ca 717 mkr.

Anvisning

Tabell med skuldvolym. Utfall för 2023, prognos för 2024 samt prognos för år 2025 – 2030. Vid större avvikelser mellan tidigare års utfall och framtida prognos önskas kommentar om detta.

Belopp i mnkr	Utfall/Prognos		Prognos					
	2023	2024 p3	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Skuldförändring	-27	50	152	397	597	700	541	617

7.2 Soliditet

Anvisning

Staden ska ha en effektiv och resultatinriktad organisation. Det gäller inte minst bolagskoncernen, som ständigt ska utvärdera sin verksamhet för att förbättra och utveckla sig mot framtidens utmaningar. Flertalet av verksamheterna inom Stadshuskoncernen är mycket kapitalintensiva vilket för med sig finansiella risker. De flesta av koncernens bolag verkar på en konkurrensutsatt marknad vilket innebär att bolagen även måste beakta affärsmässiga risker. Det är väsentligt att respektive bolag över tid har en kapitalbas som skapar förutsättningar för att kunna leva upp till de förväntningar som kommunfullmäktige fastslagit i respektive bolags ägardirektiv och bolagsordning. Bolagen behöver därför prognosticera vilken effekt investeringar över tid får på kapitalbasen.

- Beskriv effekten investeringarna över tid får på bolagets kapitalbas.

Observera att den soliditetsprognos vi efterfrågar ska baseras på **bokförda värden** och inte marknadsvärden.

Gryaabs styrelse fattade den 15 juni 2023 beslut om en ekonomisk strategi. Gryaabs långsiktiga ekonomiska strategi innebär följande styrning:

- Gryaab ska över tid ha en soliditet runt 10 procent.
- Avgiftsuttaget från och med år 2024 styrs så att soliditeten tillåts sjunka ned till 3% år 2028 då delägarnas kapitaltillskott betalas.
- Delägarnas kapitaltillskott som betalas in under åren 2029 - 2031 medför att soliditeten stiger.
- Avgiftsuttaget styrs därefter så att soliditet faller och planar ut kring 10 % efter att investeringen i Nya Rya färdigställts.
- Soliditeten via obeskattade reserver (VA kollektivet) ersätts därmed i huvudsak av ägarkapital (skattekollektivet) från och med inbetalningen av kapitaltillskottet.

Gryaabs långsiktiga ekonomiska mål är därför att ha en soliditet på ca 10 % över tid

8 Förändringar från föregående år

Anvisning

- Jämförelse med föregående års prognos.
- Förklaring av större avvikelser.

Den största förändringen i kalkylerna avser beräkningarna av investeringsvolymerna i Nya Rya. Dessa har skruvats upp till 8,5 mkr. Förstudien är dock ännu inte avslutad och ännu återstår ett antal utredningar och vägval. I spåren av de nya investeringsvolymerna för Nya Rya har också kapitaltillskottet räknats upp. Tillskottet som ska utgöra 10% av investeringsbeloppet beräknas förstärka Gryaabs fria egna kapital med 850 mkr.

9 Utmaningar och osäkerheter

Anvisning

- Faktorer som kan komma att påverka planerade projekt och/eller upplåningsbehov.

Den största osäkerheten ligger i att Gryaab än så länge bara är i en förstudiefas gällande nyinvesteringen i Nya Rya. År 2025 övergår förstudien i en förprojektering och först 2027 kan Gryaab presentera ett investeringsbelopp som del i ett investeringsbeslut vilket ska beslutas i samtliga delägarkommuners kommunfullmäktige.

10 Indexuppräknings

Anvisning

- Redogörelse för de eventuella indexuppräknings som tillämpats i matrisen.

Gryaab har valt att inte ta höjd för några indexuppräknings i beräkningarna. Gryaab bedömer att uppskattningarna om de framtida investeringsvolymerna innehåller en så stor grad av osäkerhet att en indexering snarare riskerar att göra bedömningarna mer felaktiga än tvärtom.



Kontaktpgifför	
Befrag:	Gryaab AB
Kontaktperson:	Malin Elmqvist
E-post:	Malin.elmqvist@gryaab.se
Tel:	031-64 73 72

Styrels behandlat	
Datum:	2024-12-05

KF	Projektet är av principell karaktär och ska därför bli KF (Sätt ett kryss)
Grön	Projektet har positiva effekter på klimat och miljö (Sätt ett kryss) Länk till stadens gröna ramverk
Kategori	Ange siffror 1, 2 eller 3
1	Investeringsbudget taget i styrelsehämd
2	Planerade, definierade investeringar, ej ännu bagna i styrelsehämd
3	Odefinierade investeringar
(+)	Ökad skatt: positivt tal. Minskad skatt: negativt tal
(**)	Om man angivit investeringsvolymen med fasta priser går ni här en procentuell indikering till rörliga priser.

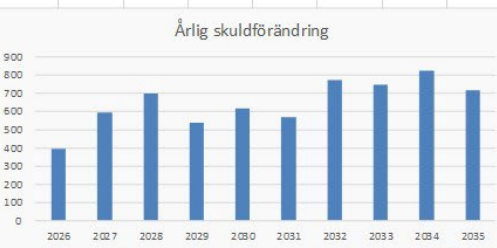
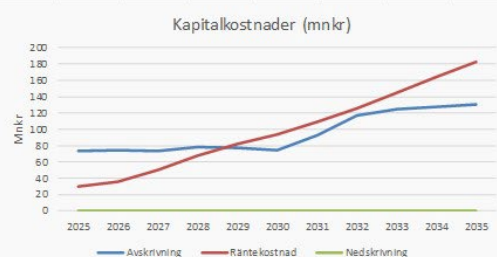
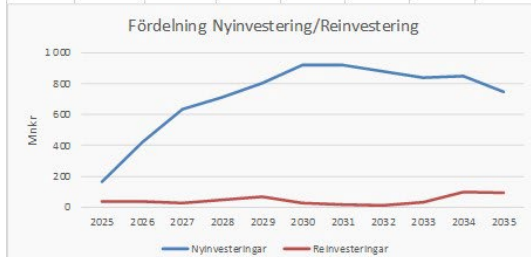
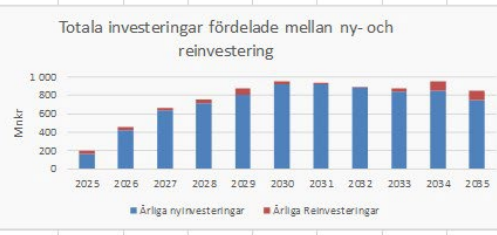
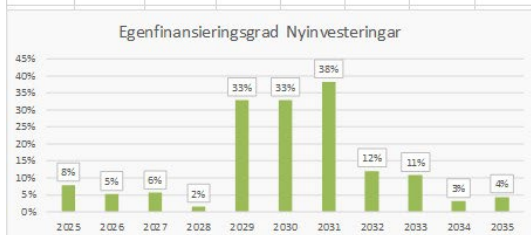
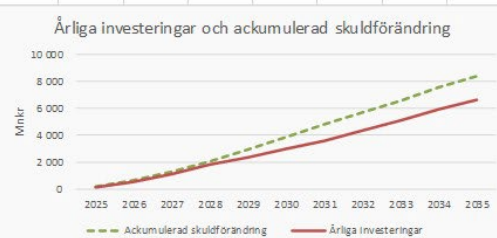
Investeringsprognos för period 2025 - 2035 (mnkr)
(Allt inbetalning görs i veta till)

(mnkr)	KF	Kategori	Går in	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Totalt 2025-2030	Totalt 2031-2035	Totalt 2025-2035
NYINVESTERINGAR																	
1 Dykarkedring Kländalsån	1	X	X	50	50	30	0	0	0	0	0	0	0	0	110	0	110
2 Pumpstation IN	1	X	X	15	170	200	250	300	300	200	64	0	0	0	1 220	564	1 784
3 Nya Riva	1	X	X	80	137	375	450	500	600	820	690	755	830	730	2 082	3 615	5 677
4 Ständrekälv	2			10	20	20	0	0	0	0	0	0	0	0	40	0	40
5 Övrigt	2			10	12	8	11	5	20	0	0	20	20	20	56	60	116
6				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Övrigt				0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUMMA NYINVESTERINGAR				165	419	633	711	805	920	920	880	835	850	750	3 488	4 239	7 727
Rörliga priser (**)																	
Ev. påslag index (+%)				0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%			
SUMMA NYINVESTERINGAR				165	419	633	711	805	920	920	880	835	850	750	3 488	4 239	7 727
EGNANDEINRIKTNINGSGRAD NYINVESTERINGAR				8%	3%	6%	2%	33%	33%	38%	12%	12%	3%	4%	16%	14%	15%

REINVESTERINGAR (ersättningsinv/komponentytby gta BR)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Totalt 2025-2030	Totalt 2031-2035	Totalt 2025-2035
1 AS Lufning, ombyggnad	10	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	0	15
2 Ventilation CB	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3 Jordkärna Eriksberg	0	0	0	0	0	20	0	0	0	0	0	20	0	20
3 Övrigt Ref pumpstation IN	0	0	0	0	0	0	0	0	25	50	50	0	125	125
3 Kulvert Kländalsån	0	0	0	0	35	0	0	0	0	0	0	35	0	35
3 Klämskylor IN	0	0	0	30	0	0	0	0	0	0	0	30	0	30
Övrigt	10	21	25	18	11	28	18	13	9	49	45	103	133	236
SUMMA REINVESTERINGAR	35	36	25	48	66	28	18	13	33	99	95	203	258	461
Rörliga priser (**)														
Ev. påslag index (+%)		0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%			
SUMMA REINVESTERINGAR	35	36	25	48	66	28	18	13	33	99	95	203	258	461
TOTALT INVESTERINGAR	200	455	658	759	871	948	938	893	872	949	845	3 691	4 497	8 188
EGNANDEINRIKTNINGSGRAD TOTALET INVESTERINGAR	24%	13%	9%	6%	38%	33%	39%	12%	14%	13%	15%	22%	19%	20%

UNDERHÅLLSKOSTNADER (underhållsgårder, ej bopande omfått av BR)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Totalt 2025-2030	Totalt 2031-2035	Totalt 2025-2035
Årliga underhållskostnader (mnkr)	6	5	7	6	6	5	7	6	7	5	8	28	33	61
KAPITALKOSTNADER (positiva tal, mnkr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Totalt 2025-2030	Totalt 2031-2035	Totalt 2025-2035
Abskrivning	73	74	74	78	77	74	92	117	125	127	130	377	591	968
Räntekostnad	30	38	50	68	82	94	109	126	145	164	183	329	727	1 056
Nedskrivning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SUMMA KAPITALKOSTNADER	103	110	124	146	159	168	201	243	270	291	313	706	1 318	2 024

SKULDFÖRÄNDRING (*) & SOLIDITET	UB 2024 (pkr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Totalt 2025-2030	Totalt 2031-2035	Totalt 2025-2035
ÅRLIG SKULDFÖRÄNDRING (mnkr)	1 130	152	357	597	760	541	617	565	774	749	824	717	2 852	3 633	6 484
SOLIDITETSPROGNOS (procent, boldörda värden)		7%	5%	4%	3%	3%	13%	16%	14%	12%	11%	10%	7%	13%	10%
Fylls E1		2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035			
ACKUMULERADE INVESTERINGAR		200	655	1 313	2 072	2 943	3 891	4 829	5 722	6 594	7 543	8 388			
ACKUMULERAD SKULDFÖRÄNDRING		152	549	1 146	1 946	2 387	3 004	3 573	4 347	5 096	5 919	6 630			

GRAFER


	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Totalt 2025-2030	Totalt 2031-2035	Totalt 2025-2035
Summa Nyinvesteringar	155	419	633	711	805	920	920	890	839	850	750	3 488	4 239	7 727
Summa Nyinvesteringar inkl. påslag	155	419	633	711	805	920	920	880	839	850	750	3 488	4 239	7 727
Summa Reinvesteringar	35	36	25	48	66	28	18	13	33	99	95	203	258	461
Summa Reinvesteringar inkl. påslag	35	36	25	48	66	28	18	13	33	99	95	203	258	461
TOTALT INVESTERINGAR	200	455	658	759	871	948	938	893	872	949	845	3 691	4 497	8 188
Underhållskostnader	6	5	7	6	6	5	7	6	7	5	8	25	33	61
SKULDFÖRÄNDRING	152	397	597	700	541	617	569	774	749	824	717	2 852	3 633	6 484
SOLIDITET	7%	5%	4%	3%	9%	13%	16%	14%	12%	11%	10%	7%	13%	10%
Avskrivning	73	74	74	74	77	74	92	117	125	127	130	377	591	968
Räntekostnad	30	36	50	68	82	94	109	126	145	164	183	329	727	1 056
Nedskrivning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Summa kapitalkostnader	103	110	124	146	159	168	201	243	270	291	313	706	1 318	2 024
Ackumulerade investeringar	200	655	1 313	2 072	2 943	3 891	4 829	5 722	6 594	7 543	8 388			
Ackumulerad skuldförändring	152	549	1 146	1 846	2 387	3 004	3 573	4 347	5 096	5 919	6 636			